

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
Первомайського ліцею «Ерудит»
27 серпня 2025 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор
Первомайського ліцею «Ерудит»
_____ Наталія ПТАШИНСЬКА
від 28.08.2025 №193_

**Освітня програма
Первомайського ліцею «Ерудит»
Первомайської міської ради Миколаївської області
на 2025/2026 навчальний рік**

**м. Первомайськ
2025**

1-4 класи

Загальні положення освітньої програми початкової освіти для 1-4-х класів

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Для урізноманітнення особистих освітніх траєкторій учнів упроваджуємо науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» та інклюзивну форму навчання з корекційно-розвитковим складником для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма для 1-4-х класів школи I ступеня Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради Миколаївської області розроблена відповідно до Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 кл., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.; Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 кл., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.; для 3-4 класів, Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Шиян Р.Б. 3-4 кл., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 3-4 кл., до Освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (1-4 класи), затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 21.06.2024 № 01-10/196, до Типової освітньої програми загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проєктом «Освіта. Діти. Майбутнє», затвердженої наказами МОН України від 16.03.2022 № 245 та від 10.03.2023 № 261.

Освітня програма початкової освіти Первомайського ліцею «Ерудит» окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих й організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічну послідовність вивчення предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 8) показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1–4-х класів

складає 3500 год на навчальний рік:

- для учнів 1-х класів - 805 годин/ навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/ навчальний рік,
- для 3-х класів – 910 годин/ навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/ навчальний рік.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Шияна Р.Б., Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я., Типовій освітній програмі загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проектом «Освіта. Діти. Майбутнє», Освітній програмі початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (1-4 класи).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів² з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, обумовлених готовністю до здобуття освіти. Організація освітнього процесу здійснюється із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі та з переважанням ігрових методів у першому циклі (1-2 класи) та на інтегровано-предметній основі у другому циклі (3-4 класи).

Вимоги до обов'язкових результатів початкової освіти визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися,

провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення,

виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Типові освітні програми, за якими здійснюється навчальна діяльність:

- для 1-Б класу - за Типовою освітньою програмою загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проєктом «Освіта. Діти. Майбутнє», затвердженої наказами МОН України від 16.03.2022 № 245 та від 10.03.2023 № 261;
- для 1-В класу - за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 кл., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.;
- для 2-Б,В класів – за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 кл., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.;
- для 3-А,Б,В, 4-Б,В класів - за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом Шиян Р.Б. 3-4 кл., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 3-4 кл.;
- для 1-А, 2-А, 4-А класів – за Освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (1-4 класи), затвердженою наказом Державної служби якості освіти України від 21.06.2024 № 01-10/196.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму для 1-В класу (Савченко О.Я.), укладено за такими освітніми галузями з такими особливостями:

1. **Мовно-літературна** (інтегрований курс) (МОВ¹), через навчальні предмети: українська мова. Навчання грамоти:

- 1- клас - 7 годин;
- українська мова. Читання:
- 2-клас – 7 годин;
- англійська мова:
- 1 клас - 2 години;
 - 2 клас – 3 години.

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти (**українська мова**) є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно- творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);

- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо»,

«Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». Змістова лінія **«Взаємодіємо усно»** спрямована на формування в молодших школярів умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах заради досягнення певних життєвих цілей.

Головна мета навчання іноземної мови (**англійська мова**) у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психофізіологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Завдання іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня Pre A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

2. Мистецька (МІО) через навчальний предмет Мистецтво (інтегрований курс):

- 1-2 класи - 2 години.

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань;
- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутків;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Реалізація поставленої мети і завдань здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

3. Математична (МАО), через навчальний предмет математика:

- 1-2 класи - 4 години

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

4.Інформатична (ІФО) через навчальний предмет інформатика:

- 2 клас – 1 година.

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу. Метою навчання інформатики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій,

формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

5. Фізкультурна (ФІО) через навчальний предмет фізична культура:

1-2 класи - 3 години.

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять

фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесної гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

6. Освітні галузі: природнича (ПРО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО) – реалізуються окремим предметом «Я досліджую світ».

- 1-2 класи - 3 години.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціальнокультурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме: «Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); «Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці); «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення); «Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв); «Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

7. Технологічна освітня галузь (ТЕО) через навчальний предмет дизайн і технології:

- 1-2 класи - 1 година.

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Освітню програму для 2-Б,В класів, 3-Б,В, 4-Б, В, класів (Шиян Р.Б.), укладено за такими освітніми галузями з такими особливостями:

2. **Мовно-літературна** (інтегрований курс) (МОВ¹), іншомовна освіта (ІНО) через навчальні предмети:

- 3. Українська мова
 - 2-4 класи - 5 годин.
- 4. Англійська мова:
 - 2-4 класи – 3 години.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти **метою** мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) є формування у здобувачів освіти 2-4-х класів системи компетентностей:

- ключових (комунікативної, громадянської, соціальної, культурної, навчання впродовж життя тощо),
- загальнопредметних (мовленнєвої, мовної, читацької тощо),
- предметних (компетентностей у галузі фонетики, орфоепії, орфографії, лексикології, будови слова, морфології, синтаксису, стилістики, культури мовлення, теорії та історії літератури тощо),
- в органічній єдності всіх компонентів - цінностей і ставлень, знань, умінь і навичок, досвіду діяльності,
- наскрізних умінь (читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичного та системного мислення, здатності логічно обґрунтовувати позицію, творчості, ініціативності, конструктивного керування емоціями, здатності співпрацювати з іншими людьми).

Згідно із Державним стандартом початкової освіти в результаті опанування змісту мовно-літературної освітньої галузі здобувач освіти:

- 1) взаємодіє з іншими усно, критично сприймає та використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- 2) сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її;
- 3) висловлює думки, почуття та ставлення, обґрунтовує їх, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі онлайн, дотримується норм літературної мови;
- 4) сприймає художній текст як засіб збагачення естетичного та емоційно-чуттєвого досвіду;
- 5) досліджує індивідуальне мовлення - своє та інших осіб, використовує це для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.

Метою іншомовної освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей та задоволення різних життєвих потреб здобувача освіти.

Здобувач освіти:

- сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критично оцінює таку інформацію;
- розуміє прочитані іншомовні тексти різних видів для отримання інформації або емоційного задоволення, використовує прочитану інформацію та критично оцінює її;
- надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами усно, письмово та в режимі реального часу, використовуючи іноземну мову.

2. Мистецька (МІО) через навчальний предмет Мистецтво (інтегрований курс):

- 2-4 класи - 2 години.

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання мистецтва для загальної середньої освіти є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Відповідно до окресленої мети, головними завданнями навчання мистецтва у початковій школі є:

- збагачення духовного світу учня/учениці під час сприймання мистецтва та художньої творчості; виховання шани до національної і світової культурної спадщини;
- набуття досвіду творення художніх образів через опанування елементарними мистецькими вміннями; розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей;
- розкриття творчого потенціалу особистості; стимулювання художньо-образного мислення, художніх інтересів; виховання естетичного смаку; сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво;
- розвиток уміння інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них; засвоєння початкових знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови, зокрема у взаємозв'язках;
- формування вміння презентувати й оцінювати власну творчість, плекання потреби у самовдосконаленні;
- формування вміння взаємодіяти з іншими через мистецтво, виявляти зв'язки мистецтва з природним і соціокультурним середовищем;
- виховання здатності застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.

3. Математична (МАО), через навчальний предмет Математика:

- 2 класи - 3 години;
- 3-4 класи – 4 години.

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір.

Здобувач освіти:

- досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач;
- критично оцінює дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних

задач;

- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу.

4. Інформатична (ІФО) через навчальний предмет Інформатика:

- 2 класи – 1 година в рамках інтегрованого курсу ЯДС;
- 3-4 класи – 1 година.

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою інформатичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування в учня/ учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечна та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** інформатичної освітньої галузі у початковій школі є: формування відповідальної позиції цифрового громадянина, навичок безпечного й етичного користування цифровими пристроями та мережами;

- формування початкових умінь розрізняти інформацію різних видів та працювати з нею за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
- формування початкових умінь визначати, знаходити та зберігати інформацію, необхідну для розв'язання життєвих проблем (навчання, гри тощо), за допомогою цифрових пристроїв, мереж та без них, самостійно та під час групової взаємодії; розрізняти правдиву і неправдиву інформацію різних видів;
- налагодження комунікації за допомогою цифрових пристроїв та мереж для спільної творчості, співпраці, навчання, гри;
- формування початкових умінь створювати електронні тексти (зображення, відео, звуки, програми тощо) за допомогою цифрових пристроїв;
- формування вмінь презентувати себе, власну творчість, ідеї, створені продукти та інші результати індивідуальної та групової діяльності за допомогою цифрових пристроїв.

5. Фізкультурна (ФІО) через навчальний предмет фізична культура:

2-4 класи - 3 години.

Освітню програму фізкультурної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою цієї галузі для загальної середньої освіти є формування в учня / учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Відповідно до окресленої мети, головними завданнями фізкультурної освітньої галузі у початковій школі є:

- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових умінь та навичок, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності;
- розширення функціональних можливостей організму через цілеспрямований розвиток фізичних якостей і природних здібностей; збереження та зміцнення здоров'я школярів;
- формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереженні та зміцненні здоров'я;
- формування основ здорового способу життя і створення умов для покращення фізичного і психоемоційного стану;
- формування практичних навичок щодо самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку;
- розвиток комунікативних умінь під час занять фізичною культурою;

- формування морально-вольових якостей та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом;
- усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри;
- збільшення обсягу рухової активності, яка приносить радість дитині;
- формування творчих здібностей засобами фізичної культури.

6. Освітні галузі: природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО) – реалізуються окремим предметом «Я досліджую світ».

Розподіл годин між освітніми галузями в рамках інтегрованого предмета «Я досліджую світ»:

2-і класи – 8 год:

- мовно-літературна освітня галузь – 2 год;
- математична освітня галузь – 1 год;
- природнича освітня галузь – 2 год;
- соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь – 0,5 год;
- громадянська та історична освітня галузь – 0,5 год;
- технологічна освітня галузь – 1 год;
- інформатична освітня галузь – 1 год.

3,4-і класи - 7 год:

- мовно-літературна освітня галузь – 2 год;
- математична освітня галузь – 1 год;
- природнича освітня галузь – 2 год;
- соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь – 0,5 год;
- громадянська та історична освітня галузь – 0,5 год.;
- технологічна освітня галузь – 1 год;

Години фізичної культури, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» і змінами до нього, не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ від 25.09.2020 № 2205 зі змінами, внесеними наказом МОЗ від 01.08.2022 № 1371 організація роботи з технічними засобами навчання для учнів протягом уроку становить: 1-х класів – не більше 10 хвилин, 2-4-х класів – не більше 15 хвилин.

У 1-4-х класах початкової освіти здійснюватиметься поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (іноземної мови (англійської), інформатики) – наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 р. № 808 «Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти».

Години варіативної складової передбачаються на:

години варіативної складової у **початковій школі** використовуються на підсилення вивчення окремих предметів інваріантної складової:

- українська мова у 1-Б,В кл. – 1 год;
- математика у 2-Б,В, 3-А,Б,В, 4-Б,В кл. – 1 год.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі. Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми передбачається використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Освітня програма закладу освіти містить Навчальний план для 1, 2, 3, 4 класів з українською мовою навчання, який конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

На основі освітньої програми складається навчальний план I-II ступеня - початкова освіта, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Освітня програма 1-А, 3-А, 4-А класів, розроблена на основі Освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» адаптаційно-ігрового (1–2 класи) та основного (3–4 класи) циклів.

Освітня програма забезпечує наступність початкової освіти з дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні.

Мета освітньої програми. Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що забезпечує формування у учнів ключових компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в житті, урахування здібностей і можливостей кожного учня/учениці.

Мета Програми реалізується за рахунок:

- формування в здобувачів освіти стійкого інтересу до навчання, української мови, літератури, математики, історії, природничих наук;
- залучення учнів/учениць до осмисленого читання;
- формування моральних якостей здобувачів освіти;
- розуміння значення української мови в опануванні здобутків української та світової культур;
- виховання поваги до інших мов і світових культур, національної своєрідності кожної літератури;
- закладання основ аналізу художнього твору, знайомство з життєвими та мистецькими віхами в долі письменника;
- формування вміння безпечного й критичного використання медіапродукції, здатності спілкуватися за допомогою медіазасобів.

Актуальність і значущість цієї програми визначається тим, що її розроблено на сучасній теоретико-методологічній базі, зокрема компетентнісному та системно-діяльнісному підході, технології повного засвоєння знань, технології критичного мислення, технології інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей, технології інтерактивного навчання тощо.

Концептуальними засадами досягнення цілей початкової освіти в Програмі є основні положення компетентнісного, особистісно-діяльнісного, системного та синергетичного підходів, зокрема, низка таких взаємопов'язаних положень:

Компетентнісна початкова освіта в Програмі:

втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових компетентностей.

До ключових відносимо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;

математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12);

проєктується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність Програми виявляється в тому, що:

1. *Початкова освіта в Програмі розглядається* як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Так, у Програмі реалізується *системна модель формування в учнів ключових компетентностей*, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 1–4 класів, які навчаються за Програмою, відбувається під час ранкових зустрічей, на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках «Я пізнаю світ» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цього навчального предмета) та під час вивчення всіх інших навчальних предметів (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку).

Важливою складовою формування соціальної і громадянської компетентностей в учнів класів, які навчаються за Програмою, є ранкові зустрічі, що згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Оскільки Санітарним регламентом встановлюється початок навчальних занять не раніше 8:00, то рекомендується розпочинати ранкові зустрічі о 8:10–8:15 за рішенням закладу загальної середньої освіти. Час на проведення ранкових зустрічей не обліковується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять, решта якого компенсується роботою вчителя на перервах (лист Міністерства освіти і науки України №1/9-190 від 2.04.2018 року).

2. *Початкова освіта в Програмі моделюється й упроваджується* в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного/кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації – у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

3. *Зміст початкової освіти* в Програмі визначено відповідно до дидактичних основ конструювання змісту освіти. Згідно з *принципом відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема* як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі.

4. *Характерними для STEM-освіти в Програмі є:*

✓ STEM-освіта має бути неперервною: розпочинатися в дошкільному віці й

тривати впродовж усього життя;

✓ мета STEM-освіти в Програмі — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей;

✓ STEM-освіта в Програмі передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного циклу;

✓ STEM-освіта в Програмі здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанню за темами, а не за предметами, навчанню на основі власних відкриттів, спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язування винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;

✓ STEM-освіта в Програмі реалізує дидактичний принцип практичної спрямованості навчання (на основі здобутих знань учні на навчальних заняттях створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);

✓ STEM-освіта в Програмі передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови як мови міжнародної наукової комунікації;

✓ STEM-освіта в Програмі здійснюється як під час навчального заняття / навчального процесу, так і поза ним.

5. Згідно з принципом єдності **змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти** й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–4 класів, які навчаються за Програмою, реалізуються:

- ☐ *інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення;*
- ☐ *технологія STEM-освіти (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язування винахідницьких задач тощо);*
- ☐ *технологія раціонального читання;*
- ☐ *технологія повного засвоєння навчальних одиниць;*
- ☐ *технологія збагачення освітнього процесу.*

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів ключових компетентностей здійснюється за такими **освітніми галузями**:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою або продовжити навчання за цією Програмою, якщо вони навчалися за іншою освітньою програмою

Зарахування учнів до класу, який навчається за Програмою, відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в класах, які навчаються за Програмою, цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж

навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти за Програмою допускаються учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2 класах за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» або за іншою освітньою програмою.

За бажанням батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчалися за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів (*табл. 1*) визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, за якими гранично допустиме тижневе навантаження учнів за класами становить: 1 клас — 20 год/тижд.; 2 клас — 22 год/тижд.; 3 клас — 23 год/тижд.; 4 клас — 23 год/тижд.

Перелік освітніх галузей

Мета і завдання *мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література)* реалізуються через навчальні предмети «Українська мова. Читання» (1–4 класи – 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи – 1 год/тижд.).

Іноземна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (1 класи – 2 год/тижд.; 2–4 класи – 3 год/тижд.).

Мета і завдання *математичної освітньої галузі* реалізуються через навчальні предмети «Математика» (1 класи – 3 год/тижд.; 2–4 класи – 4 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи – 1 год/тижд.).

Мета і завдання *мистецької освітньої галузі* реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (1–4 класи – 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи – 1 год/тижд.); *фізкультурної освітньої галузі* – через навчальні предмети «Фізична культура» (1–4 класи – 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (1–4 класи – 1 год/тижд.).

Внесення до навчального предмета «Я пізнаю світ» однієї години *фізкультурної галузі* забезпечує належний рівень рухової активності учнів та дає можливість інтегровано реалізувати здоров'язбережувальну мету освіти завдяки систематичному виконанню різноманітних вправ для психологічного розвантаження, зняття перевтоми, а також для профілактики найпоширеніших відхилень у здоров'ї молодших учнів — порушення зору, постави тощо.

Мета і завдання *громадянської й історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей* реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (1–4 класи – 4 год/тижд.), а також під час вивчення всіх інших навчальних предметів. Водночас у 3–4 класах мета й завдання *інформатичної освітньої галузі* реалізуються також у процесі вивчення навчального предмета «Інформатика» (1 год/тижд.).

Навчальний план містить *інваріантну* складову, обов'язкову для виконання всіма закладами загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та *варіативну* складову.

Варіативна складова Навчального плану (1–4 класи – 1 год/тижд.) може використовуватися на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження

факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації учнів. У зв'язку зі спрямованістю Програми на реалізацію основних положень STEM- освіти, інтеграції української освіти в європейський і світовий освітній простір доцільним виявляється виділення годин варіативної складової на *іноземну мову* (1 клас – 1 год/тижд.), навчальний предмет «*Я пізнаю світ*» (2–4 класи – 1 год/тижд.)

Години варіативної складової у Програмі використовуються на підсилення вивчення окремих предметів інваріантної складової:

- англійська мова у 1-А кл. – 1 год;
- я пізнаю світ у 2-А, 3-А, 4-А кл. – 1 год.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається в Освітній програмі науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Форми організації освітнього процесу та педагогічні технології

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

В освітньому процесі 1–4 класів за Програмою реалізуються:

✓ *інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення*, зокрема кооперативне навчання, навчання на основі власних відкриттів, робота в парах або групах, технологія навчання в грі, дискусія, метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

✓ *технологія STEM-освіти* (навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язування винахідницьких задач тощо);

✓ *технологія раціонального читання*, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і подумки, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Ключові слова», «Питайлик», «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

✓ *технологія повного засвоєння навчальних одиниць*, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, методиці інтервальних повторень;

✓ *технологія збагачення освітнього процесу*, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензуллі. Відповідно до цієї моделі в Програмі передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

Освітня програма для 1-Б класу «ОСВІТА. ДІТИ. МАЙБУТНЄ».

Цикл І, адаптаційно-ігровий (1-2 класи) Цикл ІІ, основний (3-4 класи)

Освітню програму «Освіта. Діти. Майбутнє» для адаптаційно-ігрового циклу освіти створено відповідно до інноваційного освітнього проєкту за темою «Створення моделі

адаптивного інформаційно-освітнього середовища початкової школи», який реалізується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України «Про реалізацію інноваційного освітнього проєкту за темою «Створення моделі адаптивного інформаційно-освітнього середовища початкової школи» на січень 2022 – грудень 2027 років» від 16 березня 2022 року №245 (зі змінами).

Метою навчання за програмою є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей та наскрізних умінь, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, підготовки до свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних і культурних цінностей українського народу, формування м'яких навичок для навчання упродовж життя, формування здатності усвідомлено діяти для власного розвитку та користі для громади, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Реалізація мети початкової освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- визнання унікальності та обдарованості кожної дитини, що забезпечується рівним доступом до освіти, заборобою будь-яких форм дискримінації або відокремлення дітей на основі попереднього відбору;
- цінність дитинства, що оберігається шляхом встановлення освітніх вимог, які відповідають віковим особливостям дитини, визнання прав дитини на навчання через діяльність, зокрема гру, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини;
- радість пізнання, що обумовлюється використанням в освітньому процесі дослідницької та проєктної діяльності;
- розвиток вільної особистості шляхом підтримки самостійності, незалежного мислення, оптимізму та впевненості в собі;
- збереження міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку;
- забезпечення безпеки у результаті створення атмосфери довіри, взаємоповаги та підтримки;
- утвердження людської гідності шляхом виховання чесності, відваги, наполегливості, доброти, здатності до співчуття і співпереживання, справедливості, поваги до прав людини (зокрема, права на життя, здоров'я, власність, свободу слова тощо);
- плекання любові до рідного краю та української культури, шанобливе ставлення до Української держави;
- формування активної громадянської позиції, відповідальності за своє життя, розвиток громади та суспільства, збереження довкілля.

У програмі визначено базові принципи навчання, модель навчання, змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованих курсів.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- *дитиноцентричності й природовідповідності*;
- *доцільності*: відповідність навчальним цілям, кінцевій меті розвитку учня; спрямованості на розвиток дитини, адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей; формування свідомості; розвитку типів інтелекту учнів та активності учнів у навчанні;
- *взаємозв'язку*: узгодження цілей, змісту та очікуваних результатів навчання; узгодженого формування ключових загальнонавчальних і предметних компетентностей;
- *науковості*: включення в зміст навчання науково перевірених знань, які

відповідають сучасному рівню розвитку науки;

- *доступності*: викладання і зв'язку теорії навчання з життям і практикою;
- *логічної послідовності*: наступності, систематичності та безперервності розвитку учня; достатності засвоєння учнями предметних компетентностей; розкриття причинно-наслідкових зв'язків явищ, процесів, подій, які вивчаються;
- *практичної спрямованості*: можливості реалізації змісту освіти через предмети та інтегровані проєкти;
- *адаптивності*: врахування найкращого досвіду щодо структури та змісту програми; можливість творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- *емоційності навчання*: прийняття дитячих емоцій, пов'язаних із навчанням і розвиток вміння керувати своїми емоціями.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладу складає 805 го- дин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік. Навчальний план створено на основі Базового навчального плану початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, який є складовою Державного стандарту початкової освіти.

Мовно-літературна освітня галузь в навчальному плані представлена навчальними предметами:

- «Українська мова та літературне читання»,
- «Іноземна мова» та інтегрованим курсом,
- «Я і світ. Дидактичні ігри».

Математична освітня галузь представлена предметом «Математика».

Освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований курс «Довкілля і Я» та по 0,5 години «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна» входить до інтегрованого курсу «Я і світ. Дидактичні ігри».

Розподіл годин між галузями в інтегрованих курсах «Я і світ. Дидактичні ігри» та «Довкілля і Я» під час проведення інтегрованих занять може перерозподілятися протягом тижня/місяця залежно від мети і завдань інтегрованих тем та підготовленості класу до опрацювання програмового змісту.

Для підвищення позитивної мотивації, розвитку *інформаційно-комунікаційної* компетентності, візуалізації, підтримки різних пізнавальних стилів навчання учнів при вивченні всіх навчальних предметів та інтегрованих курсів використовуються спеціальні комп'ютерні програми, які розміщені у захищеному електронному навчальному середовищі і доступні учням і в класі, і за його межами, зокрема в спеціально розробленому е-додатку.

Заклад освіти самостійно обирає одну з моделей формування *інформаційно-комунікаційної* компетентності учнів в рамках предмета «Інформатика», що складається з двох частин (Основи інформатики та Обчислювальне мислення).

Технологічна складова *інформаційно-комунікаційної* компетентності інтегрується в інтегрованому курсі «Дизайн і технології» та інші модулі для підтримки навичок роботи з інформацією, програмами та пристроями.

Зміст мистецької освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Мистецтво» та інтегрований курс «Я і світ. Дидактичні ігри».

Освітню галузь «Фізкультурна» у навчальному плані представлено навчальним предметом «Фізична культура». Компетентності та вміння з фізичної культури, здоров'я та безпеки формуються постійно на уроках, в позаурочний час, під час хвилинок здоров'я та адаптуються під потреби учнів та можливості закладу освіти.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку

дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Здобуття початкової освіти здійснюється за очною (денною), мережевою, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів, (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо)..

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня/учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками/законними представниками.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Визначальне значення у навчанні має наступність, яка полягає в тому, що учень/учениця не лише переходить із класу в клас, від одного циклу навчання до наступного, а в тому, що навчання наступного рівня логічно розгортається на основі попереднього. З огляду на це на початку навчального року проводиться діагностування, націлене на виявлення рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання попереднього навчального року. Проведення такого діагностування носить прогностичний характер щодо рівня сформованості ключових та предметних компетентностей та подальшого планування освітньої діяльності

Упродовж навчального року протягом п'яти днів у 1 - 2 класах та десяти днів у 3 - 4 класах згідно укладених програм проводиться навчально-пізнавальна, пошуково-дослідницька практика, яка передбачає активну діяльність учнів у закладі освіти та поза його межами, реалізацію проектів, екологічних акцій тощо.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до діючих правових норм.

Навчальні екскурсії проводяться, відповідно до рішення педагогічної ради, протягом року.

З урахуванням освітніх запитів, у закладі освіти з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти організовується індивідуальна форма навчання (екстернат, сімейна (домашня), педагогічний патронаж). Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником закладу та підписується батьками. Кількість навчальних годин для осіб, які здобувають освіту за індивідуальною формою, встановлюється згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної

загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 10.02.2021 №160):

- для екстернів і здобувачів освіти за сімейною (домашньою) формою відводиться: на проведення підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 навчальна година з кожного навчального предмета; на проведення консультацій - 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет відповідного класу на рік);

- для педагогічного патронажу кількість навчальних годин визначається з розрахунку: для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV зазначеного Положення: 1 - 4 класи - 10 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Інклюзивне навчання організовується на підставі заяви батьків чи осіб, які їх замінюють, для учнів з особливими освітніми потребами відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», від 15 вересня 2021 року № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 26.04.2022 № 483, від 30.08.2022 № 979).

Екстерни складають річне оцінювання та державну підсумкову атестацію. Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Учні початкових класів за сімейною формою освіти, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання додатково (більш як два рази на рік). Для них формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за участі педагогічного працівника та одного з батьків чи інших законних представників. Таке оцінювання може бути організоване в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм). На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна година з кожного предмета; На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 1–4 класах (розділ 5 пункт 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклади освіти забезпечують ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, на основі загальних критеріїв оцінювання, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційні форми чи з використанням технологій дистанційного навчання.

Для учнів 1-2-х початкової школи застосовується формувальне та підсумкове оцінювання. Для учнів 3-4-х класів початкової школи та базової – поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностувальні роботи, дослідницькі та творчі проєкти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіти. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система, механізми розбудови, критерії, правила і процедури оцінювання розбудови внутрішньої системи забезпечення освіти визначені в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському ліцеї «Ерудит».

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 1- 4 класів
Нормативно-правова база: Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1- 4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом МОН України від 13.07.2021 р. № 813, в яких окреслено підходи оцінювання результатів навчання учнів 1 -4 класів закладів загальної середньої освіти в умовах особистісно орієнтованого і компетентнісного навчання.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольнооцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться діагностувальні роботи, аналіз яких дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Форми оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2 класів має формульовальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання.

Формульовальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формульовального і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- формульовального оцінювання;
- підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

Педагогічною радою (від 31.08.2022р. (протокол №1) прописано, що учні 1-2 класів оцінюються вербально - оцінювальне судження, а учні 3-4 класів – рівнево.

У 1-му класі підсумкове оцінювання здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень.

Результати навчання учнів 2-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностувальної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностувальних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату з допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»). Оцінні судження не фіксуються в Класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

Оцінювання результатів навчання **учнів 3–4-х класів** здійснюється за допомогою **формувального та підсумкового оцінювання** відповідно до вимог чинного законодавства.

Підсумкове (річне) оцінювання у третіх та четвертих класах здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формувального оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується в класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів за 3-5 днів до кінця навчального року відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти проводиться **державна підсумкова атестація** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

Тип документа про рівень освіти: свідоцтво досягнень учня 1-2 класи – примірний зразок (наказ МОН України від 13.07.2021 р. №813) Додаток 4;

3-4 класи – примірний зразок (наказ МОН України від 13.07.2021 р. №813) Додаток 5.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- моніторинг обов'язкових результатів навчання (за підсумками семестрового, річного оцінювання; державна підсумкова атестація)
- проведення діагностувальних, тематичних зрізів учнів;
- участі учнів у предметних олімпіадах, конкурсах різного рівня.

5-8 класи

Загальні положення освітньої програми базової освіти для 5-8-х класів

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників орієнтирах, як: повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників орієнтирах, як: повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників.

Базова середня освіта має такі цикли, як адаптаційний (5—6 класи) та базового предметного навчання (7—9 класи), що дають змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями. Для урізноманітнення особистих освітніх траєкторій учнів продовжуємо упровадження науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» та інклюзивну форму навчання з корекційно-розвитковим складником для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма для 5-8-х класів школи II ступеня Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради Миколаївської області розроблена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 19.02.2021р., №235 (в редакції наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024р.), типової освітньої програми науково – педагогічного проєкту «Інтелект України», (адаптаційний цикл 5-6 класи) затвердженої наказом МОН від 31.08.2022р., № 01-10/86, Типової освітньої програми науково –

педагогічного проєкту «Інтелект України», Цикл базового предметного навчання базової середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 28.06.2024р. № 01-10/201

Освітня програма базової освіти Первомайського ліцею «Ерудит» окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих й організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічну послідовність вивчення предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 8) показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5–8-х класів складає 7560 год на навчальний рік:

- для учнів 5-х класів «Інтелект України»-980 годин/ навчальний рік,
- для 5-х класів НУШ – 980 годин/ навчальний рік,
- для 6-х класів «Інтелект України»- 1085 годин/ навчальний рік,
- для 6-х класів НУШ – 1085 годин/ навчальний рік.
- для 7-х класів НУШ – 1120 годин/ навчальний рік.
- для 8-х класів НУШ – 1155 годин/ навчальний рік.
- для 8-х класів «Інтелект України»- 1155 годин/ навчальний рік,

Очікувані результати навчання здобувачів освіти базової школи . Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів² з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом базової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Ці вимоги представлено через результати на трьох рівнях:

групи результатів (через які реалізується компетентнісний потенціал галузі);

загальні результати, які є спільними для всіх трьох рівнів загальної середньої освіти (вони ж визначають навчальний поступ за циклами: 5–6 і 7–9 класи);

орієнтири для оцінювання, на основі яких визначають рівень досягнення результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу. До ключових компетентностей належать:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:
 - здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;
- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;
- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність

навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту). Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Типові освітні програми, за якими здійснюється навчальна діяльність:

- для 5-А, 6-А класу – за Типовою освітньою програмою загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проектом «Інтелект України», адаптаційний цикл 5-6 класи, затвердженої Наказом МОН № 01-10/86 від 31.08.2022р.;

- для 8-А,Б класу- за Типовою освітньою програмою загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проектом «Інтелект України», цикл базового предметного навчання базової середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 01-10/201 від 28.06.2024р.;

- для 5-Б,В,Г класів, 6-Б,В,Г класів, 7-А,Б,В класів, 8-В,Г класів – за Типовою освітньою програмою II ступеня загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, затвердженої наказом МОН України № 235 від 19.02.2021р., в редакції наказу МОН України № 1120 від 09.08.2024р.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;

громадянська та історична;

мистецька;

фізична культура.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів: групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати; спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі; конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами; орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Метою мовно-літературної освітньої галузі є розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

Метою математичної освітньої галузі є розвиток особистості учня через формування математичної компетентності у взаємозв'язку з іншими ключовими компетентностями для успішної освітньої та подальшої професійної діяльності впродовж життя, що передбачає засвоєння системи знань, удосконалення вміння розв'язувати математичні та практичні задачі; розвиток логічного мислення та психічних властивостей особистості; розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті.

Метою природничої освітньої галузі є формування особистості учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем.

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Метою інформатичної освітньої галузі є розвиток особистості учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв'язання проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є розвиток особистості учня, який здатний до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є розвиток особистості учня через осмислення минулого, сучасного та зв'язків між ними, взаємодії між глобальними, загальноукраїнськими і локальними процесами; формування ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права та нетерпимості до корупції.

Метою мистецької освітньої галузі є цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Метою освітньої галузі фізичної культури є гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом.

Перелік освітніх галузей та логічна послідовність вивчення предметів у 5-А, 6-А класів, 8-А, Б класів «Інтелект України».

Цілями базової середньої освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію базової середньої освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей.

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (5 клас — 4 год/тижд; 6 клас — 4 год/тижд; 8 клас — 3 год/тижд.), «Українська література» (5 клас — 2 год/тижд.), 6 клас — 2 год/тижд. 8 клас — 2 год/тижд), «Зарубіжна література» (5,6,8 клас - 1,5 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (5,6,8 класи — 5 год/тижд.;). Модельна навчальна програма " Іноземна мова. 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти(автори Зимомря І. М., Мойсюк В.А., Трифан М. С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.) Підручник "AllClear 5" ФіонаМошлін, в-во "Макміллан ПаблішерзЛтд."Зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальної літератури та навчальних програм за #3.0231-202.2

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Математика» (5,6 клас— 6 год/тижд.; 8 клас — алгебра 3,5 год/тижд.; геометрія- 2,5 год/тижд.).

Мета і завдання природничої освітньої галузі реалізуються через інтегровані курси «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» (5,6 клас — 2 год/тижд.), який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології і географії у 6-9 класах, та «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» (5 клас — 1 год/тижд.), який є пропедевтичним для курсів фізики та хімії у 7-9-х класах.

В 8 класі природнича освітня галузь реалізується через предмети: Біологія, фізика, хімія, географія - по 2 год/тижд.

Мета і завдання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Навчаємося разом» (5,6,8-і класи — 1 год/тижд.), (7 клас — 1 год/тижд.). У межах курсу «Навчаємося разом» інтегрується матеріал навчальних предметів «Етика» (5-6 класи), «Основи здоров'я» (5-9 класи), підприємництво та фінансова грамотність (8-9 кл.). Навчальна програма зазначеного курсу містить змістові модулі, які реалізують окремі завдання названих курсів, що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати вимоги обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту.

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через інтегрований курсу «Мистецтво» (5,6,8-і класи — 1 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі — через

навчальний предмет «Фізична культура» (5,6,8 клас — 3 год/тижд.). Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Мета і завдання громадянської та історичної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (5 клас -1,5 год/тижд. Відповідно до призначення адаптаційного циклу базової освіти (5–6 класи), курс забезпечує наступність між початковою і базовою середньою освітою й готує учнів до продуктивного засвоєння змісту громадянської та історичної галузі в процесі предметного навчання в 7–9 класах. В 8-А,Б класах громадянська та історична освітня галузь реалізується через предмет Історія :Україна і світ по 2,5 год./тижд.

Мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Інформатика» (5 клас — 1 год/тижд.); (6,8 клас — 1,5 год/тижд.); технологічної освітньої галузі — через навчальний предмет «Технології» (5,6,8 клас — 1 год/тижд.).

Навчальний план зорієнтований на роботу закладів загальної середньої освіти за 5-денним навчальним тижнем.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне). Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання учнівського прогресу. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі / учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості загальних та предметних компетентностей, а вчителів / учительці — аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань. Поточне оцінювання — оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань: відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Підсумкове оцінювання — оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Перелік освітніх галузей логічна послідовність вивчення предметів у 5-8 класів НУШ

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами освіти використано для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до максимальної кількості годин для відповідної освітньої галузі (згідно з Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою МОН 19 лютого 2021 року № 23 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року № 1120, додатками 1, 2). Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження на тиждень			
	5 клас	6 клас	7 клас	8 клас

	міні маль не	По закл аду	макс има льне	мін іма льн е мін іма льн е	По закл аду	ма кси ма льн е	мін іма льн е мін іма льн е	По закл аду	ма кс им аль н е	міні мал ьне	По закл аду	ма кс им аль н е
Мовно-літературна	10	11,5	13	10	12,5	13	9	10,5	12	8	10,5	12
Математична	4	2	6	4	5	6	4	6	6	4	6,5	7
Природнича	1,5	2	3	2	4	5	7	8	9	8	8	10
Соціальна та здоров'язбережуваль на	1	2	3	1	1,5	3	1	1	3	1	1	3
Громадянська та історична	1	2	2	1,5	2,5	3	1,5	3	3	2	3	3
Технологічна	1	2	3	1	2	3	1	1	2	1	1	2
Інформатична	1	1,5	2	1	1,5	2	1	1,5	2	1,5	2	3
Мистецька	1	2	3	1	2	3	1	1	3	1	1	2
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	7,5	7,5		9,5	9,5		6,5	6,5		6,5	6,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження	8	8		1	1		2	2		3	3	

Порядок вивчення окремих предметів

Річний навчальний план Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення курсів за вибором, індивідуальних та групових занять, а саме:

- у 5-А класі, який навчається за програмою «Інтелект України», з метою впровадження STEM освіти введено курс «Еврика» (1год). Концептуальною метою навчального предмета «Еврика» є формування в учнів первинних умінь здійснювати наукове дослідження в природничо-математичній галузі; розвиток креативності мислення, творчих та винахідницьких здібностей. Це забезпечується за допомогою компетентнісного, діяльнісного

та особистісно орієнтованого підходів; дотримання принципу науковості досліджень у природничій галузі, а також основних положень теорії розв'язування винахідницьких задач.

- у 5-Б,В,Г класах введено курс за вибором «Культура добросусідства». Згідно з модельною навчальною програмою «Культура добросусідства. 5–6 класи», метою вивчення курсу є сприяння гармонійному розвитку особистості здобувача / здобувачки освіти і вихованню освічених, соціально компетентних громадян, які поділяють демократичні цінності, відповідально ставляться до своєї громади, рідного краю, країни, дбають про власне здоров'я, безпеку і добробут, готові розвивати та примножувати природний, економічний і культурний потенціал України.

- у 6-Б,В,Г класах введено курс за вибором «Ділова українська мова. Культура усного та писемного мовлення». Основна мета курсу за вибором – ознайомити здобувачів освіти з особливостями ділового мовлення, сформувати в них ціннісне ставлення до української мови, здатність до ефективного усного та писемного ділового спілкування.

- у 6,7,8-х класах НУШ введено окремий предмет «Громадянська освіта»(0,5 год.),відповідно додатку 3 типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказу МОН № 1120 від 09.08.2024р.

- у 8-В,Г класах НУШ введено окремий предмет «Підприємництво та фінансова грамотність»(0,5 год.),відповідно додатку 3 типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказу МОН № 1120 від 09.08.2024р; інтегрований міжгалузевий курс «Основи медіаграмотності» по 0,5 години на тиждень;

Навчальні предмети та курси за вибором , з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчають протягом одного семестру.

Перелік модельних навчальних програм для учнів 5-8-х класів на 2025-2026 н.р.

Для реалізації Державного стандарту базової середньої освіти , використано та затверджено модельні програми, затверджені педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів .

Предмет	Назва модельної програми
Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 https://drive.google.com/file/d/1W8TXKiWm7gVS3xyLqQhX97yU9zGmrXXc/view Модельна навчальна програма «Алгебра. 7 - 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883) https://drive.google.com/file/d/14KyeHRaAKq_cxIdFqh1iL916ONGURm0J/view Освітня програма базової середньої освіти науково-педагогічного проекту «Інтелект України» Цикл базового предметного навчання базової середньої освіти (7–9-ті класи)
Англійська мова	Іноземна мова. 5-9 класи" (Автор: Зимомря І.М.(Наказ МОН України від 12.07.2021 номер 795.) https://osvita.ua/school/program/program-5-9/83118/
Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

	https://vseosvita.ua/library/modelna-navchalna-prohrama-zdorovya-bezpekata-dobrobut-5-6-klasy-intehrovanyi-kurs-dlia-zakladivzahalnoi-serednoi-osvity-avtory-vorontsova-tvponomaren-567666.html Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В. Лаврентьева І. В., Хомич О. Л.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883) https://drive.google.com/file/d/1P2MDR-LwtisLoiNMyK3HaqYRH3_3XW3U/view Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5–9 класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є.
Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795). https://drive.google.com/file/d/1ZyHn0xenL-Samd4G4nsw2cyFr488aHZU/view
Біологія 7-9 класи	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.) наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090. https://drive.google.com/file/d/15HNRVpu-yCoNzOFmyVnREdnSFd5nRy_J/view Навчальна програма «Біологія» для 7–9 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», підготували Гавриш І. В., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.), затверджена наказом МОН України від 27.12.2023 № 1575. https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/Khimiya.7-9.klas.Hryhorovych.29.12.2023.pdf Навчальна програма з хімії для 7–9 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» Схвалено для використання в освітньому процесі (рішення експертної комісії з хімії від 15.04.2024 (протокол № 8) зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0266-2024)
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001) https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/16.08.2023/Fizyka.7-9%20kl.Kreminsky.ta.in.16.08.2023.pdf Навчальна програма з фізики для 7–9 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» Схвалено для використання в освітньому процесі

Географія	(рішення експертної комісії з фізики та астрономії від 22.03.2024 (протокол N 6) зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за No 3.0208-2024) Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікітчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.), «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324. Галузь: природнича. https://osvita.ua/school/program/program-5-9/86384/
Мистецтво	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Кізілова Г. О., Лемешева Н. А., Лобова О. В., Назар Л. Й., Чужина І. Ю, Шулько О. А.).(Рекомендовано МОН України. Наказ МОН України від 12.07.2021 року №795). https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Ivasyuk.ta.in.14.07.pdf Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М.,Кізілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.).«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 No 1090) https://drive.google.com/file/d/1IozJ5zruV_a8GZUkPiYG9uixEyoNjjT0/view
Етика	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ашортія Є., Бакка Т., Желіба О., Козіна Л., Мелещенко Т., Щупак І.).(Рекомендовано МОН України. Наказ МОН України від 12.07.2021 року №795). https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Etyka.i.kursy.moral.s.pryam/Etyka.5-6-kl.Ashortia.ta.in.14.07.pdf
Вступ до історії України та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No 795). https://drive.google.com/file/d/1QMarnWls-cXLwIhg0aAAL0OumCSCQxnxz/view
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001). https://drive.google.com/file/d/1R3DDI90MwIKGk3mLgq2yYOhldQqm_Sqv/view

Всесвітня історія	Навчальна програма «Історія: Україна і світ» (7-9 класи). Схвалено для використання в освітньому процесі (протокол № 6 засідання експертної комісії з історії від 27.03.2024; зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0231-2024). Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посулько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001) https://drive.google.com/file/d/1JjK_v7k2eGgs2Rhics5vJj3bzPE-tTE/view
Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Турянця В. Г., Тихоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795). https://osvita.ua/doc/files/news/830/83023/1_Zar_lit_5-6-kl_Nikolenko_ta_in_14_07.pdf Модельна навчальна програма "Зарубіжна література "для 5-9 класів для закладів середньої загальної освіти(авт. О.Ніколенко,О.Ісаєва) https://drive.google.com/file/d/1zcaTqWtDvE3SPiZjvImCq83HXDWKGqTY/view
Українська мова	"Українська мова. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошко О.М.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 номер 795).(автори Голуб Н.Б., Горошко О.М.) http://osvita.ua/school/program/program-5-9/83074/ Навчальна програма "Українська мова.5-9 класи" для закладів середньої загальної освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України"
Українська література	"Українська література. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти (автори Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 номер 795. https://osvita.ua/school/program/program-5-9/83085/ Модельна навчальна програма«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти, (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883) (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П.) https://drive.google.com/file/d/1FbS5-6Y_usoc88oc0Ez_ruRFf1eDkAAF/view
Технології	«Технології. 5-6 класи»для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) https://drive.google.com/file/d/1gpXUwsa1rQ0Zll1v65oXabHRqZLlk5G/view «ТЕХНОЛОГІЇ. 5–6 КЛАСИ»для закладів загальної середньої освіти

	(автори Кільдеров Д.Е., Мачача Т.С., Юрженко В.В., Луп'як Д.М.) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Tehnol.osv.gal/Tekhnol.5-6-kl.Kilderov.ta.in.14.07.pdf Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001) https://drive.google.com/file/d/1t5AKiRC304rvQbDq_HXQL0NJ1BmE-7CT/view
Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inform.osv.haluz.5-6-kl/Inform.5-6-kl.Ryvkind.ta.in.14.07.pdf Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001) https://drive.google.com/file/d/19r-3zs_SKM567d1iRRid_JW5QoJf1dpN/view
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломєць Г. А., Дутчак М. В.) наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185 https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/fizkult-5-9-kl-bazhenkov-ta-in-22-08-2024.pdf

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Здобуття базової освіти здійснюється за змішаною формою навчання, сімейною (домашньою), екстернатною формами чи формою педагогічного патронажу.

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня/учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками/законними представниками.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні,

якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Визначальне значення у навчанні має наступність, яка полягає в тому, що учень/учениця не лише переходить із класу в клас, від одного циклу навчання до наступного, а в тому, що навчання наступного рівня логічно розгортається на основі попереднього. З огляду на це на початку навчального року проводиться діагностування, націлене на виявлення рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання попереднього навчального року. Проведення такого діагностування носить прогностичний характер щодо рівня сформованості ключових та предметних компетентностей та подальшого планування освітньої діяльності

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до діючих правових норм.

Навчальні екскурсії проводяться, відповідно до рішення педагогічної ради, протягом року.

З урахуванням освітніх запитів, у закладі освіти з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти організовується індивідуальна форма навчання (екстернат, сімейна (домашня), педагогічний патронаж). Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником закладу та підписується батьками. Кількість навчальних годин для осіб, які здобувають освіту за індивідуальною формою, встановлюється згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 10.02.2021 №160):

- для екстернів і здобувачів освіти за сімейною (домашньою) формою відводиться: на проведення підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 навчальна година з кожного навчального предмета; на проведення консультацій - 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет відповідного класу на рік);

- для педагогічного патронажу кількість навчальних годин визначається з розрахунку: для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV зазначеного Положення: 5-9 класи - 14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Інклюзивне навчання організовується на підставі заяви батьків чи осіб, які їх замінюють, для учнів з особливими освітніми потребами відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», від 15 вересня 2021 року № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 26.04.2022 № 483, від 30.08.2022 № 979).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система, механізми розбудови, критерії, правила і процедури оцінювання розбудови внутрішньої системи забезпечення освіти визначені в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському ліцеї «Ерудит».

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 11 travnya 2011 r. za № 566/19304) https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/18438/ та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36975/; відповідно наказу МОН від 02.08.2024р. № 1093 «про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5 - 9 класів закладів загальної середньої освіти, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>., відповідно наказу МОН від 1.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13#Text>

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогам до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Семестрове та річне оцінювання може бути скориговане.

Свідомство досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми ліцею.

Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024, у семестровому оцінюванні враховують результати контролю груп загальних результатів навчання, тому в календарно-тематичному плані визначено відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів, визначених у Державному стандарті.

Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів за критеріями, що наведені в Додатках 1 та 2.. На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр. Оцінки за окремі групи результатів і загальну оцінку з семестр виставляють електронний журнал і свідоцтво досягнень. Річне оцінювання здійснюють на підставі загальних оцінок за перший і другий семестри.

Оцінювання на екстернатній формі

Екстерни складають річне оцінювання, яке проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Оцінювання на сімейній формі.

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Учні 5-8 класів за сімейною формою освіти, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання додатково (більш як два рази на рік). Для них формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за участі педагогічного працівника та одного з батьків чи інших законних представників. Таке оцінювання може бути організоване в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм). На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна година з кожного предмета; На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 5–8 класах (розділ 5 пункт 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклад освіти забезпечує ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Оцінювання учнів з ООП

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, на основі загальних критеріїв оцінювання, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційній формі чи з використанням технологій дистанційного навчання. Для учнів 5-9-х класів базової школи – поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностувальні роботи, дослідницькі та творчі проєкти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіти. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- моніторингу обов'язкових результатів навчання *(за підсумками семестрового, річного оцінювання; державна підсумкова атестація)*
- проведення діагностувальних, тематичних зрізів учнів;
- участі учнів у предметних олімпіадах, конкурсах різного рівня.

9 клас

Загальні положення освітньої програми базової освіти для 9-х класів

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників орієнтирах, як: повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників орієнтирах, як: повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників.

Базова середня освіта має такі цикли, як адаптаційний (5—6 класи) та базового предметного навчання (7—9 класи), що дають змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Освітня програма для 9-х класів школи II ступеня Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради Миколаївської області розроблена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.04.2018р., №405.

Освітня програма базової освіти Первомайського ліцею «Ерудит» окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих й організованих для досягнення учнями визначених результатів навчання.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічну послідовність вивчення предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 8) показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів складає 1260 год на навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень регламентується робочим навчальним планом школи на конкретний навчальний рік.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказом МОН від 07.06.2017 № 804, Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

		Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. І вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми,

	пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу освіти досягли результатів навчання, визначених освітньою програмою попереднього навчального циклу, що підтверджено відповідним документом - табелем успішності.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за попередній період навчання, учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Визнання результатів навчання окремих категорій учнів:

- для учнів, **які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну**, визнання результатів навчання здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою, із урахуванням [наказу МОН від 02.08.2024 № 1093](#);
- для учнів **із числа внутрішньо переміщених осіб** - може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття освіти за цією освітньою програмою за інших умов.

Освітню програму 9-х класів укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Метою освітньої галузі “Мови і літератури” є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій. Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна. Мовленнєва лінія забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні,

говорінні, письмі), а також готовності розв'язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.

Метою освітньої галузі “Суспільствознавство”, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є: забезпечення реалізації можливостей розвитку учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя; розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти; формування в учнів почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

Завданнями освітньої галузі, що визначають зміст математичної освіти у старшій школі, є: розширення компетентностей учнів щодо тотожних перетворень виразів (степеневих, логарифмічних, ірраціональних, тригонометричних), розв'язування відповідних рівнянь і нерівностей; завершення формування поняття числової функції у результаті вивчення степеневих, показникових, тригонометричних класів функцій, формування вмінь їх досліджувати і використовувати для опису і вивчення явищ і процесів; ознайомлення з ідеями і методами диференціального та інтегрального обчислення, формування елементарних умінь їх практичного застосування; формування практичної компетентності щодо розпізнавання випадкових подій, обчислення їх ймовірності, застосування базових статистико-ймовірнісних моделей під час розв'язування навчальних і практичних задач та опрацювання експериментальних даних у процесі вивчення предметів природничого циклу; формування системи знань про просторові фігури та їх основні властивості, способи обчислення площ їх поверхонь і об'ємів, а також умінь застосовувати здобуті знання під час розв'язування навчальних і практичних задач; формування уявлення про аксіоматичну побудову математичних теорій.

Зазначені завдання виконуються у процесі опанування навчального змісту освітньої галузі “Математика”, в якому виокремлюються такі змістові лінії: числа, вирази, рівняння і нерівності, функції, елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики, геометричні фігури і геометричні величини.

Метою освітньої галузі “Природознавство” є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу. Завданнями освітньої галузі є: забезпечення оволодіння учнями термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів; забезпечення усвідомлення учнями фундаментальних ідей і принципів природничих наук; набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу; формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі є: закони і закономірності природи; методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук; екологічні основи ставлення до природокористування; екологічна етика; значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку;

Метою освітньої галузі “Технології” є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві. Освітня галузь складається з інформаційно-комунікаційного та технологічного компонентів. Зміст предметів освітньої галузі має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Завданнями навчання інформатики в основній школі є формування в учнів навичок і вмінь проводити основні операції з інформаційними об’єктами, зокрема: здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових і експертних систем, зокрема Інтернету; створювати інформаційні об’єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проектів; висувати і перевіряти нескладні гіпотези навчально-пізнавального характеру, створювати, вивчати та використовувати інформаційні об’єкти; використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;

Основною метою освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є розвиток здоров’язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров’я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України. Завданнями освітньої галузі є: поглиблення в учнів знань про власне здоров’я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв’язок організму людини з навколишнім природним середовищем; формування в учнів знання про здоров’я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру; підвищення рівня рухової активності; удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності; створення мотивації учнів щодо дбайливого ставлення до власного здоров’я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров’я; усвідомлення учнями цінності життя і здоров’я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури; збагачення власного досвіду учнів щодо збереження здоров’я; розширення функціональних можливостей організму учня шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей; підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Перелік навчальних програм для учнів 9-х класів на 2025-2026н.р.

№ п/п	Навчальний предмет	Назва навчальної програми
1	Українська мова 5-9 кл	Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)
2	Українська література 5-9кл	Українська література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804;
3	Іноземні мови (англійська з 1 класу)	«Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. 5-9 класи», Видавничий дім «Освіта», 2015 р.;(зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)

4	Зарубіжна література	Світова література. 6-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів затвердженими наказом МОН України від 03.08.2022 № 698;
5	Історія України Всесвітня історія.	Історія України. Всесвітня історія 6-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (оновлена, Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
6	Основи правознавства	«Навчальна програма з основ правознавства», (оновлена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022р. № 698;
7	Музичне мистецтво	Навчальна програма для ЗСО 5-9 класів Музичне мистецтво , затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
8	Образотворче мистецтво	Навчальна програма для ЗСО 5-9 класів Образотворче мистецтво , затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2012 № 664.
9	Мистецтво	“Мистецтво. 5-9 класи” (авт. Л. Масол та ін.) (оновлена), затвердженою наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
10	Математика	«Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., Нелін Є.П., Номіровський Д.А., Паньков А.В., Тарасенкова Н.А., Чемерис М.В., Якір М.С.), оновлена, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
11	Біологія	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
12	Географія	Програма з географії для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів , затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804., оновлена навчальна програма затверджена Міністерством освіти науки України від 03.08.2022 № 698.
13	Фізика	«Фізика. 7-9 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
14	Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804.

15	Інформатика	Навчальна програма з інформатики для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
16	Трудове навчання, технології	«Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи» (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
17	Основи здоров'я	«Основи здоров'я 6 – 9 класи» навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698).
18	Фізична культура	«Фізична культура» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, оновлена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, оновлена наказ МОН України від 03.08.2022 №698.

Логічна послідовність вивчення предметів

Конкретизований розподіл годин за навчальними предметами та освітніми галузями подається в робочому навчальному плані. Робочий навчальний план реалізується через поєднання інваріантної складової, що формується на державному рівні, та варіативної складової, що визначається власне закладом освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу, індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу освіти. Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових робочого навчального плану.

У межах освітньої галузі «Суспільствознавство» викладаються предмети; всесвітня історія, історія України, основи правознавства. Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальним предметом мистецтво, освітня галузь «Технології» - через предмети трудове навчання та інформатика.

Вибір варіативних модулів при вивченні фізичної культури, трудового навчання здійснюється на підставі запитів учнів та наявної матеріально - технічної бази.

Порядок викладання предметів інваріантної складової, що не мають цілої кількості годин зазначено в робочому навчальному плані.

Навчальний план Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення курсів за вибором, індивідуальних та групових занять, а саме: у 9-А,Б,В класах, які навчаються за типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти II ступеня, наказ МОН №405 від 20.04.2028р, введено курс за вибором «Ділова українська мова. Культура усного та писемного мовлення». Програму Схвалено для використання в освітньому процесі, зареєстрований в Каталозі надання грифів за № 3.0378-2022 (рішення експертної комісії з української мови, Протокол №3 від 19.08.2022)

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Здобуття базової освіти здійснюється за змішаною

формою навчання, сімейною (домашньою) , екстернатною формами чи формою педагогічного патронажу.

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня/учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками/законними представниками.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Визначальне значення у навчанні має наступність, яка полягає в тому, що учень/учениця не лише переходить із класу в клас, від одного циклу навчання до наступного, а в тому, що навчання наступного рівня логічно розгортається на основі попереднього. З огляду на це на початку навчального року проводиться діагностування, націлене на виявлення рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання попереднього навчального року. Проведення такого діагностування носить прогностичний характер щодо рівня сформованості ключових та предметних компетентностей та подальшого планування освітньої діяльності

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до діючих правових норм.

З урахуванням освітніх запитів, у закладі освіти з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти організовується індивідуальна форма навчання (екстернат, сімейна (домашня), педагогічний патронаж). Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником закладу та підписується батьками. Кількість навчальних годин для осіб, які здобувають освіту за індивідуальною формою, встановлюється згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 10.02.2021 №160):

- для екстернів і здобувачів освіти за сімейною (домашньою) формою відводиться: на проведення підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 навчальна година з кожного навчального предмета; на проведення консультацій - 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет відповідного класу на рік);

- для педагогічного патронажу кількість навчальних годин визначається з розрахунку: для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV зазначеного Положення: 5-9 класи - 14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Інклюзивне навчання організовується на підставі заяви батьків чи осіб, які їх замінюють, для учнів з особливими освітніми потребами відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», від 15 вересня 2021 року № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 26.04.2022 № 483, від 30.08.2022 № 979).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система, механізми розбудови, критерії, правила і процедури оцінювання розбудови внутрішньої системи забезпечення освіти визначені в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському ліцеї «Ерудит».

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/18438/ та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36975/; відповідно наказу МОН від 1.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13#Text>

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогам до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Семестрове та річне оцінювання може бути скориговане.

Оцінювання на екстернатній формі

Екстерни складають річне оцінювання, яке проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися

протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Оцінювання на сімейній формі

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Учні 5-8 класів за сімейною формою освіти, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання додатково (більш як два рази на рік). Для них формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за участі педагогічного працівника та одного з батьків чи інших законних представників. Таке оцінювання може бути організоване в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм). На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна година з кожного предмета; На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 5–8 класах (розділ 5 пункт 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклад освіти забезпечує ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Оцінювання учнів з ООП

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, на основі загальних критеріїв оцінювання, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційній формі чи з використанням технологій дистанційного навчання. Для учнів 5-9-х класів базової школи – поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За

необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностувальні роботи, дослідницькі та творчі проекти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіту. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- моніторинг обов'язкових результатів навчання (*за підсумками семестрового, річного оцінювання; державна підсумкова атестація*);
- проведення діагностувальних, тематичних зрізів учнів;
- участі учнів у предметних олімпіадах, конкурсах різного рівня.

10-11 класи

Загальні положення освітньої програми профільної освіти для 10 - 11-х класів

Освітня програма школи III (профільна середня освіта) ступеня Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради Миколаївської області у 2025-2026 навчальному році буде здійснюватись відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (Наказ Міністерства освіти і науки України 20.04.2018 № 408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025.№ 890).

Метою профільної освіти є забезпечення можливостей для рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної підготовки, неперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства. Профільне навчання спрямоване на набуття старшокласниками навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, розвиток їхніх інтелектуальних, психічних, творчих,

моральних, фізичних, соціальних якостей, прагнення до саморозвитку та самоосвіти. Основним напрямком є реалізація двох профілів навчання: іноземна філологія та інформаційно-технологічний.

Діяльність Первомайського ліцею «Ерудит» ґрунтується на засадах демократизму, дитиноцентризму, рівного доступу до якісної освіти, врахування вікових особливостей фізичного, розумового і психічного розвитку дитини, індивідуалізації, диференціації і варіативності, цілісності і наступності, академічної свободи та автономності, прозорості і відповідальності.

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічну послідовність вивчення предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 8) показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Загальний обсяг навчального навантаження, взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін та послідовність їх вивчення.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- о для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік;
- о для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у навчальних програмах, обраних для викладання предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани Первомайського ліцею «Ерудит» містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані Первомайського ліцею «Ерудит».

Години варіативної складової профільної середньої освіти передбачаються на збільшення годин щодо вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження курсів за вибором, індивідуальних та групових занять.

Керуючись загальним положенням типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890, освітньою програмою Первомайського ліцею «Ерудит», (схваленою на засіданні педагогічної ради від 27.08.2025 протокол № 1) у 10-11-х класах виділено додаткові години для підсилення предметів інваріантного складника на вивчення базових предметів, а саме:

- у 10-А класі (профіль математичний), збільшено кількість годин на вивчення предметів: «Математика», а саме: алгебра і початки аналізу на 3 години на тиждень (2+3 год), «Математика» а саме геометрія, на 1 годину на тиждень, (1+2 год). «Англійська мова» на 0,5 години на тиждень. (2+0,5 год). Викладання здійснюється за державними програмами рівня стандарту, а алгебра та геометрія за профільним рівнем.

- у 10-Б класі Профіль: українська філологія), збільшено кількість годин на вивчення предметів: «Українська мова» на 2 години, (2+2 год), «Українська література» на 1 годину на тиждень, (2+1 год), ці предмети викладаються за профільним рівнем. Збільшено години а саме: «Математика» (алгебра і початки аналізу) на 0,5 години на тиждень, (3+0,5 год),

«Англійська мова» на 2 години на тиждень.(2+2год.). Викладання здійснюється за державними програмами рівня стандарту.

- в 11-А класі (інформаційний профіль) збільшено кількість годин на вивчення предметів: «Інформатика» на 3 години на тиждень,(2+3год.), «Математика» на 2 години на тиждень,(3+2год), «Англійська мова» на 1,5 години на тиждень. (2+1,5год). Викладання інформатики здійснюється за державними програмами профільного рівня, всі інші предмети на рівні стандарту;

- в 11-Б класі (профіль історичний), збільшено кількість годин на вивчення предметів: «Історія України» на 3 години на тиждень,(1,5+3год), «Всесвітня історія » на 1 годину на тиждень, (1+1год.),«Англійська мова» на 1,5 години на тиждень,(2+1,5год), «Математика» на 1 годину на тиждень.(3+1год). Викладання «Історії України» та «Всесвітньої історії» здійснюється за державними програмами профільного рівня, всі інші предмети на рівні стандарту;

Предмет «Математика» в 10-Б, 11-А,Б,В класах викладатиметься двома окремими курсами: «Алгебра і початки аналізу» та «Геометрія». Семестрове оцінювання буде здійснюватися на підставі тематичного оцінювання окремо з алгебри і початків аналізу і окремо з геометрії. Семестрова оцінка з математики виводиться як середнє арифметичне семестрових оцінок з двох математичних курсів (алгебри і початків аналізу та геометрії).

У 10-11 класах реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом забезпечується вибірково-обов'язковими предметами, які обрали учні шляхом опитування: «Інформатика» «Фінансова грамотність» по 3 години за два роки. Доцільність вибору зумовлена потребою навчити учнів практичним аспектам фінансового планування та відповідальній поведінці споживача фінансових послуг, надати учням необхідну підтримку для вироблення свідомої лінії поведінки при запозиченні та заощадженні коштів.

Викладання предмету «Захист України» в 10-11-х класах проводитиметься на рівні стандарту, згідно навчальної програми 10-11-х класів для закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» та відбувається на базі осередку для викладання навчальної дисципліни «Захист України» Первوماйського ліцею «Лідер». Години інваріантної складової річного навчального плану з предмета «Захист України» передані закладу-партнеру Первوماйського ліцею «Лідер» для організації освітнього процесу у 2025-2026 н. р.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Необхідною умовою формування компетентностей визначена діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й

уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; вони будуть врахованi при формуваннi шкiльного середовища.

III ступiнь (загальна середня освiта):

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (i рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання i розпізнавати проблему; мiркувати, робити висновки на основі iнформацiї, поданої в рiзних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати i перетворювати тексти задач (усно i письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термiнологію з окремих предметiв, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих iншомовних запозичень у спілкуваннi на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування iноземними мовами	Уміння: здiйснювати спілкування в межах сфер, тем i ситуацiй, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстiв; читати i розуміти автентичні тексти рiзних жанрiв i видiв iз рiзним рiвнем розуміння змісту; здiйснювати спілкування у письмовій формі вiдповiдно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобiв; обирати й застосовувати доцiльні комунікативні стратегії вiдповiдно до рiзних потреб. Ставлення: критично оцiнювати iнформацiю та використовувати її для рiзних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з iншими усно, письмово та за допомогою засобiв електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення iноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченнi рідної мови та iнших навчальних предметiв, розглядаючи його як засiб усвідомленого оволодіння iноземною мовою. Навчальні ресурси:пiдручники, словники, довідкова лiтература, мультимедійні засоби, адаптовані iншомовні тексти.

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати

		своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при

		створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

У разі відсутності результатів річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації після завершення навчання за освітньою програмою закладу освіти учень\учениця має право до початку нового навчального року пройти річне оцінювання та/або державну підсумкову атестацію. У разі повторного непроходження річного оцінювання та/або державної підсумкової атестації педагогічна рада закладу освіти спільно з батьками учня\учениці до початку нового навчального року вирішує питання про визначення форми та умов подальшого здобуття таким учнем\ученицею повної загальної середньої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік та зміст освітніх галузей:

Профільна освіта (10,11 кл.):

Мови і літератури
 Суспільствознавство
 Математика
 Природознавство
 Технології

Здоров'я і фізична культура

Профільне навчання є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі і має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності. В освітній програмі профільної середньої освіти (10-11кл.) використані рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти.

Метою освітньої галузі “Мови і літератури” є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій. Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна. Мовленнєва лінія забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі), а також готовності розв'язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.

Метою освітньої галузі “Суспільствознавство”, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Завданнями освітньої галузі є: забезпечення реалізації можливостей розвитку учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя; розвиток інтелекту дитини, її критичного та творчого мислення, визначення нею власної ідентичності як особистості, громадянина, члена родини, етнічної, релігійної, регіональної та локальної спільноти; формування в учнів почуття власної гідності, поваги до прав людини, гуманістичних традицій та загальнолюдських цінностей, здатності формувати власну етичну позицію та дотримуватися правил соціально відповідальної поведінки.

Завданнями освітньої галузі, що визначають зміст математичної освіти у старшій школі, є: розширення компетентностей учнів щодо тотожних перетворень виразів (степеневих, логарифмічних, ірраціональних, тригонометричних), розв'язування відповідних рівнянь і нерівностей; завершення формування поняття числової функції у результаті вивчення степеневих, показникових, тригонометричних класів функцій, формування вмінь їх досліджувати і використовувати для опису і вивчення явищ і процесів; ознайомлення з ідеями і методами диференціального та інтегрального обчислення, формування елементарних умінь їх практичного застосування; формування практичної компетентності щодо розпізнавання випадкових подій, обчислення їх ймовірності, застосування базових статистико-ймовірнісних моделей під час розв'язування навчальних і практичних задач та опрацювання експериментальних даних у процесі вивчення предметів природничого циклу; формування системи знань про просторові фігури та їх основні властивості, способи обчислення площ їх поверхонь і об'ємів, а також умінь застосовувати здобуті знання під час розв'язування навчальних і практичних задач; формування уявлення про аксіоматичну побудову математичних теорій.

Зазначені завдання виконуються у процесі опанування навчального змісту освітньої галузі “Математика”, в якому виокремлюються такі змістові лінії: числа, вирази, рівняння і нерівності, функції, елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики, геометричні фігури і геометричні величини.

Метою освітньої галузі “Природознавство” є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов’язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу. Завданнями освітньої галузі є: забезпечення оволодіння учнями термінологічним апаратом природничих наук, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти перебіг природних явищ і процесів; забезпечення усвідомлення учнями фундаментальних ідей і принципів природничих наук; набуття досвіду практичної та експериментальної діяльності, здатності застосовувати знання у процесі пізнання світу; формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, гармонійну взаємодію людини і природи, а також ідей сталого розвитку.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі є: закони і закономірності природи; методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук; екологічні основи ставлення до природокористування; екологічна етика; значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку;

Метою освітньої галузі “Технології” є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві. Освітня галузь складається з інформаційно-комунікаційного та технологічного компонентів. Зміст предметів освітньої галузі має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Завданнями навчання інформатики в основній школі є формування в учнів навичок і вмінь проводити основні операції з інформаційними об’єктами, зокрема: здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових і експертних систем, зокрема Інтернету; створювати інформаційні об’єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними і вимірювати їх, зокрема, в рамках реалізації індивідуальних і колективних проектів; висувати і перевіряти нескладні гіпотези навчально-пізнавального характеру, створювати, вивчати та використовувати інформаційні об’єкти; використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування;

Основною метою освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є розвиток здоров’язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров’я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України. Завданнями освітньої галузі є: поглиблення в учнів знань про власне здоров’я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв’язок організму людини з навколишнім природним середовищем; формування в учнів знання про здоров’я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру; підвищення рівня рухової активності; удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності; створення мотивації учнів щодо дбайливого ставлення до власного здоров’я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров’я; усвідомлення учнями цінності життя і здоров’я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури; збагачення власного досвіду учнів щодо збереження здоров’я; розширення функціональних можливостей організму учня шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей; підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Навчання за освітньою програмою профільної середньої освіти можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до академічного ліцею досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти, що

підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття базової середньої освіти). Визнання результатів навчання здобувачів освіти на рівні профільної середньої освіти, здобутих ними шляхом неформальної (позашкільної) та/або формальної (загальної середньої) освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, а також здобутих в закладах освіти, розташованих на тимчасово окупованій території України, здійснюється в порядку, визначеному законодавством та з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів (інтегрованих курсів) та/або державної підсумкової атестації за рівень базової середньої освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Перелік навчальних програм для учнів 10-11-х класів

Навчальний предмет	Назва навчальної програми
Українська мова 10-11кл	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська мова: 10–11 класи. –Профільний рівень / Мацько Л. І., Груба Т. Л., Семеног О. М., Симоненко Т. В.(Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.).
Українська література 10-11 кл	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література: 10–11 класи. – Профільний рівень / Усатенко Г. О.,Фасоля А. М. (Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.).
Іноземні мови	Навчальна програма «Іноземні мови. Англійська мова 10-11 клас для закладів загальної середньої освіти III ступеня Наказ МОН України від 23.10.2017р № 1407
Зарубіжна література	Програма «Зарубіжна література 10-11 класи» оновлена наказ МОН № 698 України від 03.08.2022р
Історія України Всесвітня історія. Громадянська освіта.	Історія України. Всесвітня історія 6-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
Математика	«Математика. Навчальна програма для учнів 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів» рівень стандарт, затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
Фінансова грамотність	Навчальна програма курсу за вибором «Фінансова грамотність» для учнів 10-11 класів (Постанова кабінету міністрів України від 23.11.2011р. № 1392,відповідно положень «Концепції НУШ» 2016р.).
Біологія	Програма з біології та екології для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Географія	Навчальна програма з географії 10-11 клас.(наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407) оновлена навчальна програма затверджена МОН України наказ від 03.08.2022 № 698) .

Фізика	«Фізика. 10-11 класи», затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 10-11 класи, затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
Інформатика	Навчальна програма з інформатики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407
Фізична культура	«Фізична культура» для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, оновлена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698

В 10 – 11-х класах відповідно до запитів учнів і їх батьків згідно рішення педагогічної ради (протокол №1 від 27.08.2025р.) відкриті наступні напрями та профілі навчання:

Клас	Напрямок	Профіль
10-А	Математичний	Математика
10-Б	Філологічний	Українська філологія
11-А	Інформаційно - технологічний	Інформатика
11-Б	Суспільно-гуманітарний	Історичний
11-В	Філологічний	Українська філологія

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- предмети, що вивчаються на профільному рівні;

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у навчальних програмах, обраних для викладання предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани Первомайського ліцею «Ерудит» містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Здобуття базової освіти здійснюється за змішаною формою навчання, сімейною (домашньою) , екстернатною формами чи формою педагогічного патронажу.

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня/учениці реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником та підписується батьками/законними представниками.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Визначальне значення у навчанні має наступність, яка полягає в тому, що учень/учениця не лише переходить із класу в клас, від одного циклу навчання до наступного, а в тому, що навчання наступного рівня логічно розгортається на основі попереднього. З огляду на це на початку навчального року проводиться діагностування, націлене на виявлення рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання попереднього навчального року. Проведення такого діагностування носить прогностичний характер щодо рівня сформованості ключових та предметних компетентностей та подальшого планування освітньої діяльності

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до діючих правових норм.

З урахуванням освітніх запитів, у закладі освіти з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти організовується індивідуальна форма навчання (екстернат, сімейна (домашня), педагогічний патронаж). Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується керівником закладу та підписується батьками. Кількість навчальних годин для осіб, які здобувають освіту за індивідуальною формою, встановлюється згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 10.02.2021 №160):

- для екстернів і здобувачів освіти за сімейною (домашньою) формою відводиться: на проведення підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 навчальна година з кожного навчального предмета; на проведення консультацій - 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет відповідного класу на рік);

- для педагогічного патронажу кількість навчальних годин визначається з розрахунку: для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV зазначеного Положення: 5-9 класи - 14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.

Інклюзивне навчання організовується на підставі заяви батьків чи осіб, які їх замінюють, для учнів з особливими освітніми потребами відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 року № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами», від 15 вересня 2021 року № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ від 26.04.2022 № 483, від 30.08.2022 № 979).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система, механізми розбудови, критерії, правила і процедури оцінювання розбудови внутрішньої системи забезпечення освіти визначені в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському ліцеї «Ерудит».

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої

освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/18438/ та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36975/; відповідно наказу МОН від 1.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13#Text>

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогам до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Семестрове та річне оцінювання може бути скориговане.

Оцінювання на екстернатній формі

Екстерни складають річне оцінювання, яке проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Оцінювання на сімейній формі.

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Учні 5-8 класів за сімейною формою освіти, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання додатково (більш як два рази на рік). Для них формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за участі педагогічного працівника та одного з батьків чи інших законних представників. Таке оцінювання може бути організоване в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм). На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна

година з кожного предмета; На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 5–8 класах (розділ 5 пункт 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклад освіти забезпечує ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Оцінювання учнів з ООП

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, на основі загальних критеріїв оцінювання, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційній формі чи з використанням технологій дистанційного навчання. Для учнів 5-9-х класів базової школи – поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностувальні роботи, дослідницькі та творчі проєкти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від

форми, за якою вони здобувають освіту. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система, механізми розбудови, критерії, правила і процедури оцінювання розбудови внутрішньої системи забезпечення освіти визначені в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Первомайському ліцеї «Ерудит».

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- моніторинг обов'язкових результатів навчання *(за підсумками семестрового, річного оцінювання; державна підсумкова атестація)*
- проведення діагностувальних, тематичних зрізів учнів;
- участі учнів у предметних олімпіадах, конкурсах різного рівня.

Джерела:

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 29 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р).
4. Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688).
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».
6. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 кл., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.
7. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Шияна Р.Б. 3-4 кл., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 3-4 кл..
8. Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», затверджена наказом Державної служби якості освіти України від 21.06.2024 № 01-10/196.
9. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 кл., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22, 1-2 кл.
10. Наказів МОН України від 16.03.2022 № 245 та від 10.03.2023 № 261 «Про

затвердження типовою освітньою програмою загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою, які працюють за інноваційним освітнім проєктом «Освіта. Діти. Майбутнє».

11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.09.2020 року №1096 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів Нової української школи».

12. Наказ МОН від 13.07.2021 №813 про методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 кл. закладів загальної середньої освіти.

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.08.2019 року №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу».

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.09.2020 № 1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів третього і четвертого класу Нової української школи».

15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”.

16. Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621).

17. Наказ МОЗ №2205 від 25.09.2020 “Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти”.

18. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 р. № 957 «Про Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти».

19. Листа Міністерства освіти і науки України від 13.08.2025 р. №1/16828-25 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році».

20. Український інститут розвитку освіти, № 373.3/5.091.279.7-056.2/3. Методичні рекомендації «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами».

21. Листа Міністерства освіти і науки України від 26.08.2025 р. № 1/17666-25 «Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році».

22. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 р. № 808 «Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти».

23. Наказ МОН від 03.06.2008 № 496 Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів <https://osvita.if.ua/page/nakaz-mon-ukrayini-pro-zatverdzhennia-instruktsiyi-z-vedennia-klasnoho-zhurnalu-uchniv-5-11-12-kh-klasiv-zagalnoosvitnikh-navchalnikh-zakladiv>

24. Наказ МОН від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня. <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iii-stupenia>

25. Наказ Міністерства освіти і науки України 26.05. 2025 № 765 (зі змінами, внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.06.2025 № 884) Типова освітня програма для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/06/25/top-dlya-10-12-kl-zz-so-yaki-zabezp-zdob-prof-osvity-25-06-2025-1.pdf>

26. Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013; № 143 від 26.02.2020} <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>

27. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 29 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р); <https://cutt.ly/OyA9z5p>

28. Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyiserednoyi-osviti-i300920-898>).

29. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021 (<https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>).

30. Наказ МОН від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти»;

31. Наказ МОН « Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» від 12.08.2018 № 627 <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-ii-stupenya-dlya-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

32. Наказ МОН від 03.06.2008 № 496 Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів <https://osvita.if.ua/page/nakaz-mon-ukrayini-pro-zatverdzhennia-instruktsiyi-z-vedennia-klasного-zhurnalu-uchniv-5-11-12-kh-klasiv-zagalnoosvitnikh-navchalnikh-zakladiv>

33. Наказ МОН України №01-10/86 від 31.08.2022р. «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково – педагогічного проекту Інтелект України» базової середньої освіти , адаптивний цикл (5-6 класи)». <https://drive.google.com/file/d/102Snm3i31w8PReyIraS-J0xpfr0d3DPz/view>